

Висновки. Отже, компетентність це не просто сукупність компетенцій, а їх актуалізація у певних видах діяльності, пов'язана з самоактуалізацією особистості вчителя. Компетентність є основою професіоналізму, на якій формується майстерність педагога, що можна відобразити взаємозв'язаними частинами ланцюга: якості особистості вчителя початкової школи - компетенції - компетентність - майстерність.

Таким чином, розгляд сучасних тенденцій професійної освіти дозволив нам прийти до висновку про те, що найдоцільніше використовувати вищевказані підходи у процесі формування фахової компетентності майбутніх вчителів початкової школи до викладання мистецьких дисциплін.

Література

1. Віаніс-Трофименко КБ. Підвищення професійної компетентності педагога /К.Б. Віаніс-Трофименко, Г.В. Лісоеенко - Харків: Вид. група «Основа», 2007. - 175с.
2. Зязюн І. А. Краса педагогічної дії: Навчальний посібник для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навчальних закладів /І. А. Зязюн, Г.М. Сагач - К.: Українсько-Фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. - 302с.
3. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996. - К.: Юрінком. 1996. - 80 с.
4. Масол Л. Підготовка вчителів до поліхудожнього виховання учнів /Л.Масол //Мистецтво і освіта. -2009. №2. — С. 4-7.
5. Національна Доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті //Освіта України. - 2002. - № 16. - С 3-9.
6. Петрова Г. В. Вопросы эстетической подготовки будущего учителя /Г.В. Петрова - Казань: Из-во Казанского университета, 1976. -198 с.
7. Сластенин В. А. Педагогика: Учебн. пособие для студ. пед. уч. заведений /В. А. Сластенин, И. Ф. Исаев, А. И. Мищенко, Е. Н. Шиянов - М.: Просвещение, 1975. - 512с.
- в.Хомич Л. І. Роль мистецтва у професійно-педагогічній підготовці вчителя /Л. І. Хомич //Мистецтво і освіта. -1998, -С. 49-51.

УДК 371.13 : 811. 161.2

Т.П. ЛЕЩЕНКО

ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ (ЛІНГВІСТИЧНОЇ) КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ - ФІЛОЛОГІВ НА ЗАСАДАХ НАСТУПНОСТІ

Анотація. У статті визначається статус мовної компетенції студентів - філологів, її змістові і структурні особливості, шляхи формування на засадах принципу наступності між середньою школою та ВНЗ. Основна увага приділяється розгляду місця мовної компетенції у системі ключових і предметних освітніх компетенцій, взаємозв'язку з іншими компонентами комунікативної україномовної компетенції.

Ключові слова: компетенція, освітня компетенція, мовна, лінгвістична компетенції як складові комунікативної компетенції, знання, мовна здатність, лексичні, фонетичні, граматичні, орфографічні та пунктуаційні уміння і навички, дидактичний принцип наступності.

Анотация. В статье определяется статус языковой (лингвистической) компетенции студентов - филологов, ее содержательные и структурные особенности, пути формирования на основе осуществления преемственности школа - ВУЗ. Основное внимание уделяется рассмотрению места языковой компетенции в системе ключевых и предметных образовательных компетенций, взаимосвязи с другими компонентами коммуникативной украиноязычной компетенции.

Ключевые слова: компетенция, образовательная компетенция; языковая и лингвистическая компетенции как составные коммуникативной компетенции; знания, умения, языковая способность; лексические, фонетические, граммати-

ческие, орфографические и пунктуационные умения и навыки, дидактический принцип преемственности.

Annotation. The article deals with the determining of the students linguistic competence status, its content and structural peculiarities and ways of formation. The accent is done on the determining of the Linguistic competence place in the system of key and subject educational competences and on the correlation of linguistic competence with other components of communicative competence.

Key words: competence, educational competences, linguistic knowledge, lexical, phonetical, grammatical, spelling and punctuational abilities and skills.

З'ясування проблеми в контексті сучасної лінгводидактики. Модернізація мовної освіти, впровадження до неї сучасних наукових парадигм і результатів навчання, неперервність освіти як її характерологічна особливість вимагає глибокого осмислення і перегляду основ лінгвістичної підготовки майбутніх вчителів української мови, самого процесу вивчення рідної мови у ВНЗ різного типу. Європейські тенденції та підготовлені Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти [4;12] наголошують на реалізації компетентнісного підходу як умови ефективності лінгвістичної підготовки.

Нормативні документи [3;10;12] спрямовують роботу вчителів на формування комунікативної компетенції як мети шкільного курсу української мови. Цьому підпорядковані усі змістові лінії програми, в тому числі і мовна. Лінгвістична підготовка майбутніх вчителів української мови теж має на меті розвиток і удосконалення основних складових мовної особистості, зокрема мовних компетенцій філологів. Реалізація цієї мети безпосередньо залежить від рівня сформованості мовних освітніх компетенцій вступників, організації навчального процесу на засадах наступності. З філософського погляду, наступність передбачає: постійний зв'язок нового і старого, збереження у новому досягнутого раніше у тій чи іншій формі для подальшого розвитку; безперервність і ступеневість у розвитку.

З погляду фізіології, нові знання у процесі навчання можуть зберігатися тільки за умови, що вони розвиваються у старих зв'язках, поєднуються з наявними, систематично використовуються (застосовуються) у різноманітних ситуаціях.

Феномен мовної компетенції на рівні дітей дошкільного віку досліджувала А. Богуш, особливості МК учнів початкових класів були предметом вивчення М.Вашуленка, О.Хорошковської, І.Гудзик, особливості формування МК на уроках української мови в учнів основної школи з'ясовували І.Волкова, Д.Іванов, Л.Мацько, Г.Митрофанов, Г.Лещенко, Л.Скуратівський, Г.Шелехова, розвиток мовної особистості студентів вивчали Л.Паламар, М.Лентиліюк, Н.Горошкіна та інші, а от наступність і перспективність у формуванні МК між різними ланками і етапами мовної освіти ще не стали предметом дослідження у вітчизняній лінгводидактиці.

Отже, **проблема дослідження** мовної компетенції в лінгводидактиці зумовлюється, з одного боку, соціальним замовленням суспільства на формування національно свідомої духовно багатой **мовної** особистості, а з іншого - термінологічною неузгодженістю, невизначеним статусом, структурою і змістом мовної компетенції, її міждисциплінарною природою, відсутністю спеціальних лінгводидактичних досліджень, присвячених формуванню лінгвістичної компетенції студентів-філологів на засадах наступності.

Мета статті полягає у визначенні сутності, статусу, структури, змісту мовної (лінгвістичної) освітньої компетенції студентів, її місця у системі інших освітніх компетенцій, співвідношення і взаємозв'язку з тими компетенціями, які становлять мету навчання рідної мови на сучасному етапі розвитку української лінгводидактики, засобів реалізації наступності у навчальному процесі.

Виклад основного матеріалу... Аналіз трактування понять *мовна* і *лінгвістична* компетенції та їх зіставлення і порівняння засвідчили, що на усіх етапах їхнього формування і становлення вони виступають у більшості нормативних документів (Держстандарти, концепції, програми) та лінгводидактичних праць (М.Вашуленко, І. Волкова, Н.Гез, А.Богуш, М.Пентилюк, О.Хорошковська, М.Шанський, Г.Шелехова та інш.) як синоніми. Наявність і одночасне функціонування двох термінів на позначення одного поняття бере свій початок від Н.Хомського та його послідовників, які ввели в обіг поняття *linguistic competence* як систему уявлень про граматику мови, яка притаманна людині від народження, незалежно від досвіду, оточення [13].

У зарубіжних дослідженнях 80 - 90 років ХХ століття функціонують вже чотири терміни на позначення мовної компетенції - *linguistic competence* (Ян Ван ЕК, 1993), *grammatical competence* (М.Кенел, 1988; Е.Палмер, 1996), *language competence*, *grammatical knowledge* (Л.Бахман, 1990, 1993). Змістове наповнення цих термінів мало відрізняється одне від одного. В загальному вигляді це знання словникових одиниць і володіння певними формальними правилами, за допомогою яких словникові одиниці трансформуються у висловлювання; здатність правильно, з погляду норм мови, оформлювати власне висловлювання і сприймати висловлювання партнерів [22]. Граматична компетенція - здатність продукувати і сприймати правильно складені речення, вона охоплює лексичні, синтаксичні, морфологічні, фонологічні і графологічні вміння [20; 21]. М. Кенел ІТ. Свейн вважають, що граматична компетенція (*grammatical competence*) складається з семантичної, синтаксичної, фонологічної, лексичної безвідносно до соціолінгвістичної цінності і прагматичних функцій мови. Слід зауважити, що термін *граматична компетенція* звучує дійсне змістове наповнення цього лінгводидактичного поняття, тому в методиці викладання української мови ним не послуговуються. На сучасному етапі розвитку мовної освіти в методиці викладання російської (рідної) мови автономно функціонують терміни *мовна* (*языковая*) та *лінгвістична компетенції*. Під мовною компетенцією розуміють індивідуальний варіант національної мови, уявлення людини про мовну систему та основні правила мовленнєвої поведінки [15, с.11]. Учені розглядають МК у фонетичному, граматичному, семантичному і прагматичному аспектах, кожен з яких стосується одного з компонентів мовної компетенції.

Лінгвістична ж компетенція - визначений програмою обсяг наукових знань з фонетики, лексикології, граматики, доповнений відомостями з історії науки про мову, етапах її розвитку, вчених-лінгвістах. [19, с. 14]. Окремий вид компетенції поряд із мовною (М.Янченко, 1999). У цьому ж значенні розглядається лінгвістична компетенція у докторському дослідженні Л.В.Черепанової [15]. Основний зміст цього виду освітньої компетенції складають знання про лінгвістику як особливу науку і про відомих вчених-мовознавців [15, с. 192]. В українській лінгводидактиці термін *лінгвістична компетенція* використовується у «Стратегії реформування освіти в Україні...» [12]. Це функціональна компетентність, пов'язана зі сферою знань, вмінням оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом з мови [12, с.25].

Існує широке і вузьке розуміння мовної компетенції, що впливає на визначення статусу і зв'язків з іншими видами компетенцій. Прихильники першого погляду (В.В.Андрієвська, А.Богуш, Н.Шумарова) розглядають МК не як складову комунікативної компетенції, а як складне явище, до змісту якого належить комунікативна та мовленнєва компетенції. Тобто саме сформована мовна компетенція є метою мовної освіти. За А.Богуш, це інтегративне явище, що охоплює цілу низ-

ку спеціальних здібностей, знань, умінь, навичок, стратегій і тактик мовної поведінки, установок задля успішного здійснення мовленнєвої діяльності в конкретних умовах спілкування, властиве дорослій людині, сформованій особистості [1, с. 8]. Н.Шумарова розглядає мовну компетенцію як знання мови чи мов, що в сумі виявляються у всіх видах мовленнєвої діяльності і корелюють з критеріями оцінки і соціодемографічними чинниками [18, с.25].

Другий підхід до трактування мовної компетенції є більш поширеним в українській лінгводидактиці (Держстандарт, Програма, М.Пентилюк, І.Волкова, Т.Шелехова). За цим підходом мовна компетенція розглядається як умова формування мовленнєвої компетенції і складова комунікативної, вона ґрунтується на усвідомленні основних функцій української мови [10; 9;12], становить систему вироблених і засвоєних у процесі особистого спілкування або навчання мовознавчих правил, достатніх для адекватного сприймання буттєвих явищ суб'єктами мовлення [2, с.15].

Мовна компетенція є також об'єктом дослідження українських лінгвістів. Так, А.П.Загнітко розглядає МК як сукупність знань та уявлень про закони мови, про її синтаксичну будову, лексичний запас, фонетико-фонологічний устрій, про закони функціонування її одиниць і побудову мовлення певною мовою [5, с.135]. О.Селіванова вважає МК потенційним знанням мови, саме вона є предметом лінгвістики, визначає мовну активність і є первинною стосовно неї [11, с.135]. Л.Мацько розуміє мовну компетенцію як системні знання про мову, які слугують засобом вираження думок і почуттів людини [8, с.45]. У «Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти» послуговуються терміном *лінгвістична компетенція*, підпорядковуючи її комунікативній як ключовій, це знання і здатність використовувати формальні здібності, на основі яких можуть бути породжені і сформульовані правильно оформлені повнозначні висловлювання [4]. МК має рівневу структурну організацію, до складу якої входять окремі види компетенцій: лексична, граматична, семантична, фонологічна, орфографічна, орфоепічна [4, с. 109].

Досягнення суміжних дисциплін, оперування поняттям «мовна особистість», упровадження компетентнісного та особистісно зорієнтованого підходів до навчання зумовлюють перегляд змісту мовної компетенції, виділення окремих компонентів: когнітивного, регуляторного, особистісносмыслового. Такий підхід зустрічаємо у дослідженнях Л.Черепанової [15].

Когнітивний компонент МК співвідноситься з вербально-семантичним і когнітивним рівнями мовної особистості. Оскільки українська мова забезпечує вивчення й інших предметів, то в цьому компоненті доцільно виділити власне мовну і загальнопредметну складові. *Власне мовна* складова містить:

- *систему знань про мову* (терміни, поняття) з усіх розділів курсу української мови;

- *навчально-мовні уміння й навички*:

- 1) *розпізнавальні* - уміння знаходити у тексті явища, що вивчаються, виділяти суттєві ознаки мовних понять і категорій, розмежовувати схожі мовні явища;

- 2) *класифікаційні* — уміння групувати мовні явища на певній основі, встановлювати родові і видові співвідношення понять, класифікація мовних явищ;

- 3) *аналітичні* - вміння проводити мовний розбір різного ступеню повноти (повного, часткового, вибіркового), визначати функції мовних одиниць у тексті;

- 4) *синтетичні* - вміння створювати мовні одиниці за моделлю, схемою, алгоритмом; проводити трансформацію мовної одиниці; знаходити помилки у використанні мовних одиниць та їх виправлення;

5) *творчі* - уміння добирати приклади для ілюстрації мовних явищ, конструювання словосполучень і речень за моделями і без них, репродукувати науково-лінгвістичні тексти (детально, стисло, вибірково, творчо), складати власні тексти на лінгвістичну тему.

- *навчально-мовні способи діяльності*: визначення мовного поняття; підведення мовної одиниці під поняття; виведення мовних суджень та їх обґрунтування; класифікація і порівняння мовних одиниць; висунення лінгвістичних гіпотез тощо.

Загальнопредметна складова когнітивного компоненту мовної компетенції містить:

1) загальнопредметні знання, які формують уявлення студентів про пізнавальну діяльність, прийоми її організації і реалізації;

2) загальнопредметні вміння й навички: планування й організації навчальної діяльності; сприймання й фіксації інформації; уміння й навички мислительної діяльності.

3) загальнопредметні способи діяльності: аналіз; порівняння, зіставлення; узагальнення; класифікація; антиципація; систематизація; гіпотеза; судження; умовивід та інші.

Знання й вміння загальнопредметного компонента мовної компетенції допоможуть сформувати компетентність у сфері самостійної пізнавальної діяльності, яка передбачає засвоєння способів отримання знань із різних джерел інформації (загальнонаукова компетенція) і виробленню власних стратегій отримання знань і досвіду діяльності.

Регуляторний компонент мовної компетенції співвідноситься з когнітивним рівнем мовної особистості і регуляторним компонентом суб'єкта навчання, забезпечує розвиток потреби відповідати не тільки зовнішнім, але й внутрішнім вимогам, здатності удосконалювати свою навчальну діяльність. Розвиток регуляторних складових (знань і вмінь рефлексії, самооцінки, самодіагностики й самокорекції) засвідчує розвиток якостей особистості як суб'єкта розвитку й навчання.

Особистісно-смысловий компонент співвідноситься з прагматичним рівнем мовної особистості та особистісно-смысловим компонентом суб'єкта навчання. Формування школяра як громадянина, як особистості, патріота, носія менталітету своєї нації здійснюється у першу чергу засобами рідної мови. Тому українська мова як навчальний предмет посідає особливе місце у системі мовної освіти. Цей компонент мовної компетенції допоможе вчителю, викладачу формувати соціалізовану особистість, тобто людину, яка спроможна спілкуватися, визначати свою позицію і позицію співрозмовника, приймати виважені рішення, співіснувати з іншими людьми. До цієї складової МК відносять: ціннісні орієнтації; мотиви навчально-пізнавальної діяльності; емоційну забарвленість навчального матеріалу [15, с.34].

Отже аналіз наукової літератури з проблеми формування МК майбутніх вчителів - словесників на засадах наступності дозволяє стверджувати, що мета, змістові і структурні особливості на різних етапах її розвитку мають багато спільного. Технологічними умовами успішного формування мовної освітньої компетенції студентів вважаємо:

- реалізацію компетентнісного, особистісно зорієнтованого, текстоцентричного, функціонально-стилістичного, комунікативно-діяльнісного підходів, які вже впроваджені у середніх загальноосвітніх закладах, до вивчення усіх мовознавчих дисциплін у ВНЗ;

- поєднання у навчальному процесі загальнодидактичних (науковості, системності, свідомості, активності, доступності, міцності засвоєних знань, наступності і перспективності, міждисциплінарності, індивідуального підходу до студентів) та специфічних (лінгводидактичних) принципів;

- створення і використання довідниково-енциклопедичних, мультимедійних навчальних комплексів, які поєднують граматичний опис, словник, дидактичні матеріали, навчальні і контрольні тести, науково-дослідницькі і творчі завдання для самостійного виконання;

- інтегрування теоретичних (вступ до мовознавства, усі розділи СУЛМу від «Фонетики. Фонології» до «Синтаксису складного багатокomпонентного речення», загальне мовознавство, історична граматики, історія української літературної мови, стилістика тощо) і практично орієнтованих курсів (орфоепічний, орфографічний, пунктуаційний практикум, культура мовлення, лінгвістичний аналіз тексту);

- систематичну і неперервну мотивацію ґрунтового оволодіння лінгвістичною термінологічною лексикою;

- реалізацію системи методів навчання, спрямованих на поетапне оволодіння мовними знаннями

Висновки. Таким чином, вивчення статусу, змістових і структурних особливостей *мовної освітньої компетенції* дозволяє розглядати її як ключову, складне інтегративне явище, сукупність мовних та загальнопредметних знань, умінь і навичок і способів діяльності, а також ціннісних орієнтацій і мотивів навчально-пізнавальної діяльності, сформовану в результаті вивчення предмета «Сучасна українська літературна мова» та інших предметів лінгвістичного циклу, яка виступає підґрунтям для формування комунікативної компетенції; складається зі знань про систему мови, її структуру, мовні одиниці та правила їх поєднання, оволодіння системою уявлень про мову в усіх її рівнях: фонетичному, лексичному, граматичному; умінь користуватися системою мови на практиці у різних життєвих ситуаціях.

Принцип наступності передбачає таку організацію навчального процесу, за якої здійснюється опора нового навчального матеріалу на раніше вивчений . Новий матеріал взаємодіє зі старим, впливає в існуючу систему знань, краще усвідомлюється, а старі знання під впливом нового матеріалу поглиблюються, удосконалюються, стають більш гнучкими і мобільними, і в свою чергу слугують опорою для засвоєння майбутніх знань. Формування мовної компетенції студентів-філологів передбачає поглиблення знань про українську мову як багатofункціональну знакову систему й суспільне явище, набуття загальних відомостей про мовознавство як науку й праці вітчизняних лінгвістів, здатність до мовної рефлексії, інтегрування мовознавчих, літературознавчих і суспільних дисциплін тощо.

Перспективним, на нашу думку, є подальше дослідження технологічних умов формування мовної компетенції, визначення місця МК у професійній компетентності майбутнього вчителя української мови та літератури, створення інтегрованих курсів лінгвістичних дисциплін, підготовка посібників з урахуванням компетентнісного та кредитно-модульного підходів до вивчення сучасної української літературної мови як бази для розвитку МК, визначення критеріїв оцінювання і рівнів сформованості МК, вивчення можливостей стимуляції пізнавальної діяльності студентів у процесі навчання та роботи наукових гуртків.

Література

1.Богущ А.М. Мовленнєва компетенція дошкільника як лінгводидактична проблема // *Розвиток творчих здібностей дітей засобами мовлення: Зб.наук.праць.-Вип. 11- Київ - Запоріжжя, 1998 - С.5-16.*

2 Волкова І. Мовна й мовленнєва компетенції у (психо)лінгвістичній проекції на методику навчання української мови // *Рідна школа. -2006. -№1.- С.48-50.*

3.Державний стандарт базової повної середньої освіти // *Інформаційний вісник МО і науки України .- 2004.-№ 1-2 - 64с.*

4.Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. -К.: Ленвіт, 2003 -261с.

5. Загнітко А.П. *Сучасні лінгвістичні теорії*. - Донецьк ДонНУ, 2006- 338с.
6. Іванов Д., Митрофанов Г, Соколова О. Компетентнісний підхід в освіті. Проблеми, поняття., інструментарій // *Зарубіжна література в школі*, 2006.-№ 23 (47).
7. Лещенко Т.П. Мовна компетенція : лінгводидактичний аспект / ГП.Лещенко // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 10. Питання граматики і лексикології української мови* : Збірник наукових праць / Відп.ред-актор М.Я.Плющ. — К.: НДПУ, 2009. - Вип..5. - 0.25 - 29
8. Мацько Л.І. Компетентнісні підходи і програмні засади в навчанні української мови у 10 - 12 класах середньої школи / М.Мацько // *Українська мова в освітньому просторі*, - К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2009. - С. 44 - 60
9. Пентиліук М.І. Методика навчання української мови в середніх навчальних закладах.-К.,2004.-400с.
10. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Рідна мова. 5-11 класи.-К.: Шкільний світ,2005.-94с.
11. Селіванова О.О. *Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми* Полтава,2008.-712С.
12. Стратегія реформування освіти в Україні: рекомендації з освітньої політики - К.: «К.І.С.», 2003.
13. Хомський Н. Роздуми про мову / Н.Хомський /Переклад з англ. - Львів,2000
14. Хорошковська ОН. Лінгводидактична система початкового навчання української мови в школах з російською мовою викладання,- К., 1999 - 306с.
15. Черепанова Л.В. Формирование лингвистической компетенции школьников в основной общеобразовательной школе: теоретические основы .- Автореф.дис.докт.пед-наук - М., 2006. -49с.
16. Шанський М.М. Що значить знати мову і володіти нею? .-М.-fl., 1992.-192с
17. Шелехова Г. Особливості розвитку в старшокласників комунікативно-мовленнєвих умінь (на академічному рівні) // УМЛШ.-2008.-№7-8.-С. 24 - 28.
18. Шумарова Н. Мовна компетенція особистості: соціопсихолінгвістичний аспект.- Автореф. дис. ... докт. філолог, наук .- Київ -1994 - 48 с.
19. Янченко В.Д. Пути формирования лингвистической компетенции учащихся на уроках русского языка в средней школе.- Автореф.дис.канд.пед.наук.-М., 1999.-18с.
20. Bachman L. *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford: Oxford University Press. 1990. 193 p.
21. Bachman L., Palmer A. *Language Testing in Practice*. Oxford: Oxford University Press. 1996. 377с.
22. Van Ek. I. *A objectives for foreing Language Learning (vol. 1:Scope)*. Strasbourg: COG / CE. 1993. 153 p.

УДК 008

В.С. ЛОКШИН

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ

Анотація. Зміст освіти сьогодні не зводиться до знаннєво - орієнтованого компонента, а припускає цілісний досвід рішення життєвих проблем, виконання ключових (тобто стосовних до багатьох соціальних сфер) функцій, соціальних ролей, компетенцій.

Ключові слова: компетентнісна модель, професійна компетентність, менеджер соціокультурної сфери, зміст освіти, модернізація освіти.

Аннотация. Содержание образования сегодня не сводится к знаннєво - ориентированного компонента, а предполагает целостный опыт решения жизненных проблем, выполнения ключевых (именно касающихся многих социальных сфер) функций, социальных ролей, компетенций.

Ключевые слова: компетентностная модель, профессиональная компетентность, менеджер социокультурной сферы, содержание образования, модернизация образования.